

ÖĞRETİM PROGRAMI GELİŞTİRME, İZLEME VE DEĞERLENDİRME KILAVUZU

GİRİŞ

Atatürk Üniversitesi Yeni Nesil Üniversite Tasarım ve Dönüşüm Projesi kapsamında eğitim, araştırma ve toplumsal katkı misyon alanlarına yönelik sistem tasarımları tamamlanmış olup, söz konusu projenin ikinci faz çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda Eğitimde Mükemmeliyet Modeli projesi çerçevesinde üniversitemizde yürütülen öğretim programlarının günümüz ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve çalışma hayatında mezunlardan beklenen yetkinlikleri kazandırabilmek amacıyla 2021 yılında büyük bir kısmı kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmiş ve gerekli güncelleme çalışmaları yapılmıştır. 2022 yılında ise henüz güncelleme çalışması yapılmamış olan programların güncelleme çalışmalarının tamamlanması hem de en son yapılan güncelleme çalışmalarının yeniden değerlendirilmesi, varsa ihtiyaç duyulan güncelleme çalışmalarının eksikliklerinin giderilmesi, Temmuz 2022'den itibaren bütün öğrencilerin güncellenen öğretim programlarına intibaklarının yapılarak bütün öğrenciler için aynı öğretim planının uygulanması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda üniversitemizde öğretim yapılan birimlerin program geliştirme, izleme ve değerlendirme süreçlerine rehberlik etmesi için bu kılavuz hazırlanmıştır.

Bu kılavuzda, öğrencilerin bireysel, mesleki ve etik standartlara sahip bilgili ve eğitilmiş kişiler olması için ihtiyaç duyulan öğretim programlarının planlanması, tasarlanması ve değerlendirilmesi için program tasarımında göz önünde bulundurulması gereken önemli hususların tanıtılması amaçlanmaktadır. Temel sorumluluğumuz öğrencilerimizin eğitim süreçlerine rehberlik etmek olup, mezunlarımızın alanında yetkin, özgüvenli, sorumluluk alabilen, dürüst ve güvenilir, araştırmacı, sorgulayan ve eleştirel düşünebilen, inisiyatif sahibi, girişimci, rekabetçi, işbirliğine açık, teknolojik gelişmeleri takip edip uyum sağlayabilen, toplumsal sorunlara duyarlı, problem çözme yeteneği yüksek, başkalarının görüş ve düşüncelerine saygılı, empati kurabilen, doğaya ve çevreye duyarlı, toplumsal çeşitliliğe saygılı ve çok kültürlü ortamlara uyum sağlayabilen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır. Bu bağlamda, eğitim programlarının dönüşümüne yardımcı olmayı amaçlayan "Atatürk Üniversitesi Öğretim Programı Geliştirme, İzleme ve Değerlendirme Kılavuzu", Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun (YÖKAK) [Kurum İç Değerlendirme Raporu Hazırlama Kılavuzu](#)nda belirtilen değerlendirme ölçütleri de göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Kılavuzda program geliştirme, izleme ve değerlendirme süreçleri Planla-Uygula-Kontrol et-Önlem al (PUKÖ) boyutlarıyla tasarlanmıştır. Her bir boyutta atılması gereken adımlar üniversitemiz özelinde ölçüt, açıklama ve kanıtların neler olacağı konuları üzerinden sunulmuştur. Bu bağlamda program geliştirme, izleme ve değerlendirme süreçlerinde daha az uzmanlık bilgisi ve tecrübe gerektiren aynı zamanda her bir birimde (Enstitü, Fakülte, Konservatuvar, Yüksekokul, MYO vb.) rahatlıkla kullanılabilir olmasına özen gösterilmiştir. Atatürk Üniversitesi Program Geliştirme, İzleme ve Değerlendirme Kılavuzu Önlisans ve Lisans Eğitim Koordinatörlüğü ile Program Geliştirme Karar ve Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanmıştır.

Tanımlar

Eğitim programı öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımlanır.

Öğretim programı eğitim programı doğrultusunda öğrenciye kazandırılması düşünülen özelliklerin ders kümeleri olarak planlanması olarak tanımlanır. Diğer bir ifade ile öğretim programı okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsayan yaşantılar düzeneği olarak ifade edilebilir.

Ders programı ise bir ders süresi içinde planlanan hedeflerin bireye nasıl kazandırılacağını gösteren tüm etkinliklerin yer aldığı bir plandır. Özet olarak program (müfredat),¹ herhangi düzey (okul, fakülte, bölüm, program, ders vb.) için ilgili düzeye özel olarak belirlenen öğrenme çıktılarına (kazanımlarına) ulaşılabilmesi için yapılacak olan planlamalar dizgesi anlamına gelmektedir.

Program geliştirme ise eğitim programlarının planlanması, tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda düzeltilmesi sürecidir.

Program geliştirme;

- ✓ Devamlı ve kapsamlı bir süreçtir. Programlar toplumsal, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında sürekli olarak güncellenmelidir.
- ✓ Operasyonel bir süreçtir. Yani program geliştirme ile uygulamanın iç içe olması gerekir.
- ✓ Bir araştırma sürecidir. Çünkü program geliştirme objektif verilerin elde edilmesini gerektiren uygulamalı bir süreçtir.

Öğretim Programı Temel Bileşenleri

Bir öğretim programının dört temel bileşeni vardır. Bunlar; hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirmedir.

Bu dört bileşene cevap bulmak için 4N yaklaşımı kullanılabilir.

Hedef	İçerik	Öğrenme-öğretme süreci	Değerlendirme
Niçin?	Ne?	Nasıl?	Ne kadar?

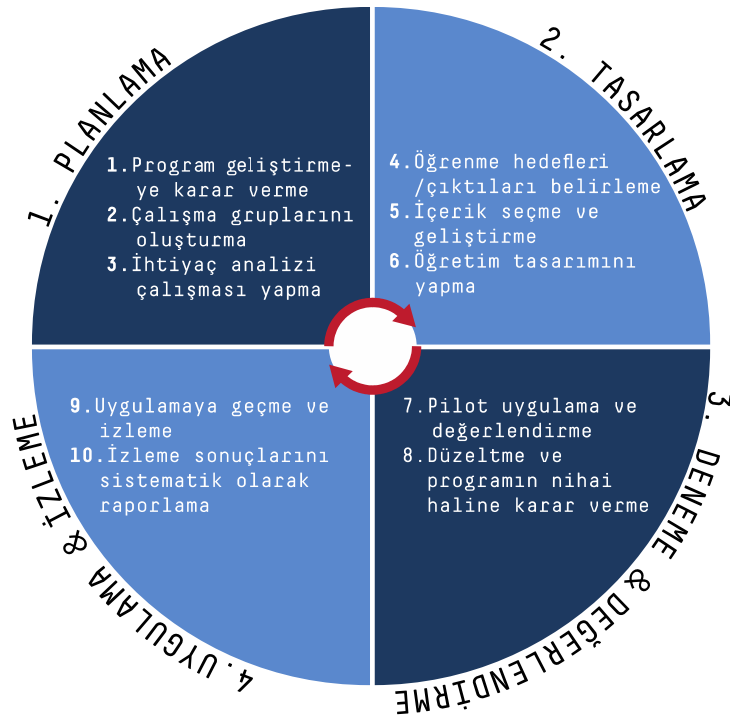
¹ Müfredat mı Öğretim Programı mı? Toplumda alışlagelmiş bir ifade olarak kullanılan "müfredat" kavramı Arapça "müfret" (tekil) sözcüğünden gelen "tekil olguların arka arkaya sıralanmasından oluşan bir listeyi" ifade etmektedir. Bilimsel açıdan eğitim ya da öğretim programı, belirli öğeler ve bu öğeler arasındaki dinamik ilişkiler ağını ifade ettiği için 1950'li yıllardan sonra müfredat kavramı yerini genel anlamıyla "eğitim programı" ya da daha özel haliyle "öğretim programı" anlayışına bırakmış olup akademik anlamda bu kullanımı daha çok tercih edilmektedir (ERG).

Bir öğretim programı tasarlanırken bu temel dört boyut dikkate alınmalıdır.

- **Hedefler:** Okul/Fakülte/Bölüm/Program/Ders kapsamında hangi eğitsel hedeflere ulaşılmalıdır? Yani temel olarak ilgili öğrenme çıktıları neler olmalıdır? Programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileri nelerdir?
- **İçerik:** Bu hedeflere/öğrenme çıktılarına ulaşmak için öğretim sürecinde hangi konular verilmelidir?
- **Öğretim süreci/durumu:** Bu konular etkili olarak nasıl düzenlenmelidir? Hangi öğretim etkinliklerine/yaşantılarına yer verilmelidir? Hangi öğretim strateji/yöntem/teknikleri kullanılmalıdır? Öğretim süreci hangi araç ve materyallerle desteklenmelidir?
- **Değerlendirme:** Belirlenen hedeflere/çıktılara ulaşıp ulaşılmadığı veya ne kadar ulaşıldığı nasıl belirlenmelidir?

Öğretim programı tasarımlarında birçok farklı yaklaşım mevcuttur. Bu yaklaşımlar; konu merkezli, öğrenen merkezli ve sorun merkezli olmak üzere genelde üç gruba ayrılırlar. Bu yaklaşımlar hakkında kısa bilgi almak için [linkini](#) inceleyebilirsiniz. Daha fazla bilgi için program geliştirme ile ilgili kaynaklar² incelenebilir. Program geliştirme süreci aşağıda Şekil 1'de görselleştirildiği gibi dört temel aşamada gerçekleştirilir.

Şekil 1. Program Geliştirme Adımları

² Örnek olarak verilmiştir. Benzer çok sayıda kaynak mevcuttur. [Eğitimde Program Geliştirme](#) (S. Ertürk), [Eğitimde Program Geliştirme](#) (T.W. Hewitt), [Eğitimde Program Geliştirme](#) (M. Demeuse & C. Strauven), [Eğitim Programlarının Geliştirilmesinde İhtiyaç Analizi El Kitabı](#) (O.C. Adıgüzel), [Eğitimde Program Geliştirme](#) (Ö. Demirel), [Program Geliştirme](#) (P.F. Oliva, & W. R. Gordon II), [Örnekleleriyle Eğitimde Program Değerlendirme](#) (V. Sönmez & F.G. Alacapınar), [Eğitim Programı Modelleri](#) (A.K. Ellis), [Program Geliştirme ve Öğretim](#) (L. Küçükahmet).

1. Planlama

Bu aşamada öğretim programı geliştirmeye ihtiyaç olup olmadığına karar verilir. Program geliştirmeye ihtiyaç duyulması durumunda program geliştirmeyi yapacak takımlar oluşturulur. Bu takımların oluşturulmasında kurumun veya birimin vizyon ve felsefesini programlara yansıtabilecek yöneticiye, alan uzmanlarına, program geliştirme ve değerlendirme uzmanına, ölçme ve değerlendirme uzmanına, iç ve dış paydaşlara yer verilir. Oluşturulan takımlar ihtiyaç analizi çalışması yapar.

Bu analiz yapılırken mevcut durum ile ulaşılması istenilen hedefler (ya da alanın gelecekteki olası durumu) belirlenerek aradaki farklılık ortaya konulup yapılacak olan program geliştirme çalışmasının odaklanacağı hususlar belirlenir. Planlama aşamasında özellikle uluslararası, ulusal ve kurumsal ölçekte stratejik plan ve vizyon belgeleri dikkatle incelenmelidir. Bu kapsamda uluslararası kurum ve kuruluşların çalışmaları ve yayımladıkları politika belgeleri ile raporları (ör. Dünya Ekonomik Formu (WEF) [raporları](#), Birleşmiş Milletler [Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri](#), OECD [raporları](#), UNESCO [raporları](#), Dünya Bankası [raporları](#), Avrupa Birliği [raporları](#), alanlara özgü faaliyet yürüten WHO, WFO, IUPAC, IUPAP, IUM gibi mesleki kuruluşlar vb.) incelenebilir. Yine ulusal ölçekte T.C. Cumhurbaşkanlığı [11. Kalkınma Planı](#), Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu (BTYPK) kararları ve öncelikli teknoloji alanları, ilgili Bakanlıklar, Üniversiteler, [TÜBİTAK](#), [YÖK](#), [YÖKAK](#), [alanlara özgü akreditasyon kuruluşları](#) vb. kurum ve kuruluşların ölçütleri, kararları ve öncelikleri dikkate alınmalıdır. Ulusal kararların yanında bölgesel ve yerel kurum ve kuruluş çalışmaları ve beklentileri ile Üniversitemiz tarafından yürütülen [Yeni Nesil Üniversite Tasarım ve Dönüşüm Projesi](#) kapsamında belirlenen öncelikler (*dijitalleşme, uluslararasılaşma, disiplinlerarası olma, girişimcilik, toplumsal değişime öncülük etme*), Araştırma Üniversitesi göstergeleri ve eğitim, araştırma ve toplumsal katkının harmanlanması gibi politika ve kararlar dikkate alınmalıdır.

2. Tasarlama

Program taslağının oluşturulduğu bu basamakta ilk olarak hedeflerin belirlenmesi ve kesinleştirilmesi çalışmaları yapılır. Hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik içerik seçimi ve düzenlenmesi, öğrenme yaşantılarının seçimi ile ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri de belirlendikten sonra program taslağı oluşturulmuş olur. Bu aşamada birinci aşamadaki planlamalar kapsamında her bir önlisans, lisans ve lisansüstü [program yeterlikleri](#), dersler ve ders öğrenme çıktıları gözden geçirilerek gerekli güncellemeler yapıldıktan sonra program içeriğine karar verilir. Öğretilecek olan içerikler/konular ve gerekli alan bilgisi, mesleki yeterlikler, beceriler ve davranışların neler olması gerektiği hususları kararlaştırılır. Program tasarımlarında aşağıdaki hususların özellikle dikkate alınması beklenmektedir.

- Program geliştirmede Araştırma Üniversitesi vizyonu ve [Yeni Nesil Üniversite Tasarım ve Dönüşüm Projesi](#) kapsamında öngörülen eğitim-araştırma ve toplumsal katkının harmanlanması esas alınmalıdır.
- Başarılı öğrencilerin çift ana dal ve/veya yan dal programlarına yönelmelerini teşvik etmek amacıyla programı tamamlamak için gerekli toplam ulusal kredi miktarı mümkün olduğunca düşük tutulmalıdır. İlgili çift ana dal lisans programının, öğrencinin programın sonunda asgari olarak kazanması gereken bilgi, beceri ve yetkinliklere göre tanımlanmış öğrenim kazanımlarına sahip olmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerekir. Ayrıca her birimin öğretim planı hazırlanırken hangi fakülte/programlarla çift ana dal/yan dal yapılabileceğine karar verilmeli ve çift ana dal ve yan dal dersleri de belirlenmelidir.
- Sınıf dışında öğrenciyi araştırma ve uygulamaya sevk edecek uygulamalar ile derslere teknoloji entegrasyonu öncelikli olmalıdır.
- AKTS'ler öğrenci görüşleri dikkate alınarak gerçekçi olarak hesaplanmalıdır.
- Uzaktan eğitim ve öğretim imkânlarının etkin bir şekilde kullanılabilmesi için planlama yapılmalıdır.
- Ortak derslerin (Kimya, Matematik, Fizik, Biyoloji, Sosyoloji, Felsefe, Anatomi vb.) ilgili alan fakülte/bölüm koordinasyonu ve ortak kodla açılarak okutulması esas alınmalıdır.
- Öğrencilerin farklı fakülte, bölüm, program vb. birimlerden ders alabilmesi kolaylaştırılmalıdır.
- Ölçme ve değerlendirmede sadece sonuç odaklı değerlendirme yerine süreç ve sonuç odaklı değerlendirme etkinlikleri birlikte planlanmalıdır.
- Dersler ilgili program yeterliklerine hizmet edecek şekilde planlamalı ve içerikleri buna uygun olarak oluşturulmalıdır.
- Program güncellemeleri yapılırken [Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğine](#) uygun olarak işletmede mesleki eğitimi (önlisans programları için 3+1, lisans programları için 7+1) destekleyecek şekilde tasarlanmalıdır.
- Programın öğretim amaçları ve program yeterlilikleri (çıktıları) belirtilmeli ve birbiriyle eşleştirilmesi yapılmalıdır.
- Derslerin öğrenme kazanımları (çıktıları) oluşturulmalı ve program yeterlilikleri ile eşleştirilmesi yapılmalıdır.
- Bir programın ulusal kredilerinin dönemlere eşit olarak dağıtılması esastır. Herhangi bir dönem içerisindeki derslerin toplam ulusal kredisinin 20±3 arasında olması önerilir. Bir dönem içerisinde bulunan derslerin AKTS kredi toplamı 30 olmalıdır.
- Önlisans programları için 120 AKTS (80±10 ulusal kredi), dört yıllık programlarda 240 AKTS (140±20 ulusal kredi), beş yıllık programlarda 300 AKTS (200±25 ulusal kredi) olmalıdır.
- Bir programda seçmeli ders oranlarının ilgili akreditasyon kuruluşlarının şartları da göz önünde bulundurularak %20-40 aralığında olacak şekilde tasarlanması esastır. Seçmeli dersler 2 ulusal kredi ve 3 AKTS olmalıdır.
- Üniversite Seçmeli Ders kredileri, önlisans programlarında en az 6 en fazla 12 AKTS; 4 yıllık lisans programlarında en az 12 en fazla 24 AKTS; 5-6 yıllık lisans programlarında en

az 15 en fazla 30 AKTS olmalıdır. Üniversite Seçmeli Dersi 2 ulusal kredi ve 3 AKTS olmalıdır.

- Programda staj dersi tek dönem ise uygulama 2, ulusal kredi 1, AKTS 5-10 arasında; staj dersi iki dönem ise uygulama 2, ulusal kredi 1, AKTS 5 olmalıdır.
- Program öğretim planları tasarımları yapılırken mümkün olduğunca önlisans, lisans ve lisansüstü program sorumlularıyla iş birliği yapılarak bütünlük ve ardışıklık sağlayacak şekilde kurgulanmalıdır.
- Her programda uzaktan eğitim yoluyla yürütülecek derslerin toplam AKTS içindeki oranının en az %10 en fazla %40 olması zorunludur.
- Ders kodları verilirken ilgili programı tanımlayan üç harf ve üç rakam kullanılmalıdır. Harf ve rakamlar arasında boşluk olmamalıdır. (Ör. Moleküler Biyoloji ve Genetik programı 1. yarıyıl dersleri için FMB101, FMB 103, FMB 105; 2. Yarıyıl dersleri için FMB102, FMB104, FMB106; 3. Yarıyıl dersleri için FMB 201, FMB203, FMB205, 4. Yarıyıl dersleri için FMB202, FMB204, FMB206 ardışık şekilde kodlanmalıdır.)
- Ders adı ve kodu yazılırken - , * / gibi simgeler kullanılmamalıdır.
- Ortak Zorunlu Derslerin (OZ) kodları ve adları örnek olarak sunulan karteks dosyasında verildiği şekliyle korunmalıdır. Üniversite Seçmeli Derslere (ÜS) kod verilirken ilk üç harften sonra sadece 2 rakam kullanılmalıdır (Ör. FMB01, FMB02, FMB03).
- Ders planlarını gösteren karteklerde derslerin Türkçe ve İngilizce adları yer almalıdır.
- Akreditasyon, mesleki veya ulusal kurumların bağlayıcı kararları olması halinde programlarda yukarıda özetlenen hususlara bağlı kalmak koşuluyla daha esnek bir öğretim planı geliştirilebilir.

Atatürk Üniversitesinde önlisans ve lisans programlarında eğitim gören öğrencilere dört kategoride dersler verilir. Bunlar:

- Ortak Zorunlu Ders (OZ)
- Zorunlu Ders (Z)
- Seçmeli Ders (S)
- Üniversite Seçmeli Ders (ÜS)

Ortak Zorunlu Dersler (OZ)³

2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, Türk Dili ve yabancı dil ile 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği dersleridir.

³ Bu derslere ait süreçler "[Atatürk Üniversitesi Üniversite Seçmeli Ve Ortak Zorunlu Dersler Uygulama Esasları](#)" tarafından belirlenmiştir.

Zorunlu Ders (Z)

Seçmeli ve ortak zorunlu dersler dışında bir programda öngörülen ve öğrencinin zorunlu olarak alması gereken derslerdir.

Seçmeli Ders (S)

Zorunlu dersler dışında öğrencinin alan içinden ve/veya alan dışından isteği doğrultusunda aldığı derslerdir.

Üniversite Seçmeli Ders (ÜS)³

Öğrencilerin ilgi ve yetkinliklerine uygun nitelik ve çeşitlilikte; tarih, kültür, sanat, millî ve manevî değerler eğitimi ile spor, sağlık ve topluma hizmet uygulamaları; kişisel gelişimi destekleyen, çevre bilinci, iklim değişikliği ve temel/uygulamalı bilimlerdeki yeterlilikleri geliştiren derslerdir.

3. Deneme ve Değerlendirme

Planlama çalışmaları yapıldıktan sonra deneme aşamasına geçilir. Program taslağı seçilen pilot program/bölümde denenir ve programın uygulamadaki performansı hakkında bilgi toplanır. Deneme basamağında elde edilen veriler doğrultusunda uygulayıcılara geri bildirim sağlanır. Programın uygulamada eksiklik ve aksaklık gösteren boyutları ve öğeleri belirlenir. Program taslağının değerlendirme basamağında saptanan eksiklik ve aksaklıklar giderilir. Koşullar ve geri bildirimler doğrultusunda programa süreklilik kazandırılır. Bu aşamada tasarlanan programın geliştirilmesi sürecine geçilir. Geliştirilen programlar küçük ölçekte pilot olarak uygulandıktan sonra ön değerlendirme yapılır ve gerekli iyileştirmeleri takiben programın nihai hali şekillendirilip uygulamaya konulur. Bu aşamada program güncellemesinden sonra yeni programlar uygulamaya konulduğunda önceki programa tabi öğrencilerin hepsinin yeni programa intibaklarının yapılması ve bütünüyle yeni programlara geçilmesi esas olmalıdır.

4. Uygulama ve İzleme

Güncellenen öğretim programlarının uygulamaya konulduktan sonra sürekli izlenmesi ve değerlendirmesi yapılarak gerekli hususların revize edilip güncellenmesi esas olmalıdır. Program değerlendirmede/düzeltilmede kullanılan birçok yaklaşım ve model mevcuttur. Bu yaklaşımlardan hangisinin kullanılacağına yukarıda (Dipnot 2) önerilen kaynaklardan yararlanılarak karar verilir. Program değerlendirmelerinde iç ve dış paydaş görüşleri (program geliştirme uzmanları, ölçme değerlendirme uzmanları, akademik personel, idari personel, kurum içi ve kurum dışı paydaşlar, öğrenci, mezun, işveren vb.) sistematik olarak alınmalı ve ulaşılan sonuçlar sürekli raporlanarak ilgili birim, kurum ve kuruluşların erişimine imkân sağlayacak şekilde paylaşılmalıdır.

Program geliştirme ve değerlendirme sürecinde farklı kaynaklardan nicel ve nitel veri toplama araçları kullanılarak veri toplanır. Nicel veriler, değerlendirme uzmanları tarafından geliştirilecek olan anket formu yoluyla toplanır. Bu form, tüm program

ortaklarına (program uzmanları, akademik personel, idari personel, kurum içi ve kurum dışı paydaşlar, öğrenci, mezun, vs.) uygulanır. Nitel veriler hem iç hem de dış veri kaynaklarından görüşmeler, dokümanlar (ders izlenceleri, ders planları, sınıf-içi ve sınıf-dışı etkinlik planları, öğrenciler tarafından geliştirilen proje örnekleri, vs.) ve ders gözlemleri yöntemleriyle toplanır. Nitel veri toplama protokolleri değerlendirme uzmanı tarafından geliştirilir. Aşağıdaki tablo bu süreçte kullanılacak olan veri kaynakları ve veri toplama araçlarını özetlemektedir.

Tablo 1. Program Değerlendirmede Kullanılabilecek Teknik ve Kaynaklar

Veri toplama teknikleri ve araçları	Anketler, gözlem, odak grup görüşmeleri, bireysel görüşmeler, açık oturumlar ve forumlar vb.
Veri toplanılacak program ortakları	Öğrenciler, akademik personel, idari personel, mezunlar, işverenler, kamu ve özel sektör kuruluşları vb.
Çeşitli ölçme sonuçlarına dayalı ulaşılan veriler	Dış/profesyonel sınavlar (ÖSYM vb. kurumların yaptığı merkezi sınavlar), Standartlaştırılmış testler, Öğretmen yapımı testler, Öğrenci projeleri, Ders değerlendirme anketleri ve görüşmeler, Mezun görüşmeleri ve anketleri, akran değerlendirmeleri vb.
Öğrenci ürünleri	Portfolyolar (ürün dosyaları), Projeler, Sanat eserleri, Performans, Sergiler, Gösteriler vb.

Birimler, öğretim programlarını güncellerken Öğretim Planı Biçimsel Değerlendirme Kontrol Listesini (Tablo 2), Programların güncelleme süreci Atatürk Üniversitesi Program Güncelleme İş Akış Şemasını (Şekil 2), Program Güncelleme Sürecinde Dikkate Alınacak Boyutları (Tablo 3), Program Geliştirme, İzleme ve Değerlendirme Sürecinde Dikkate Alınacak Boyutları (Tablo 4) göz önünde bulundurması gerekmektedir.

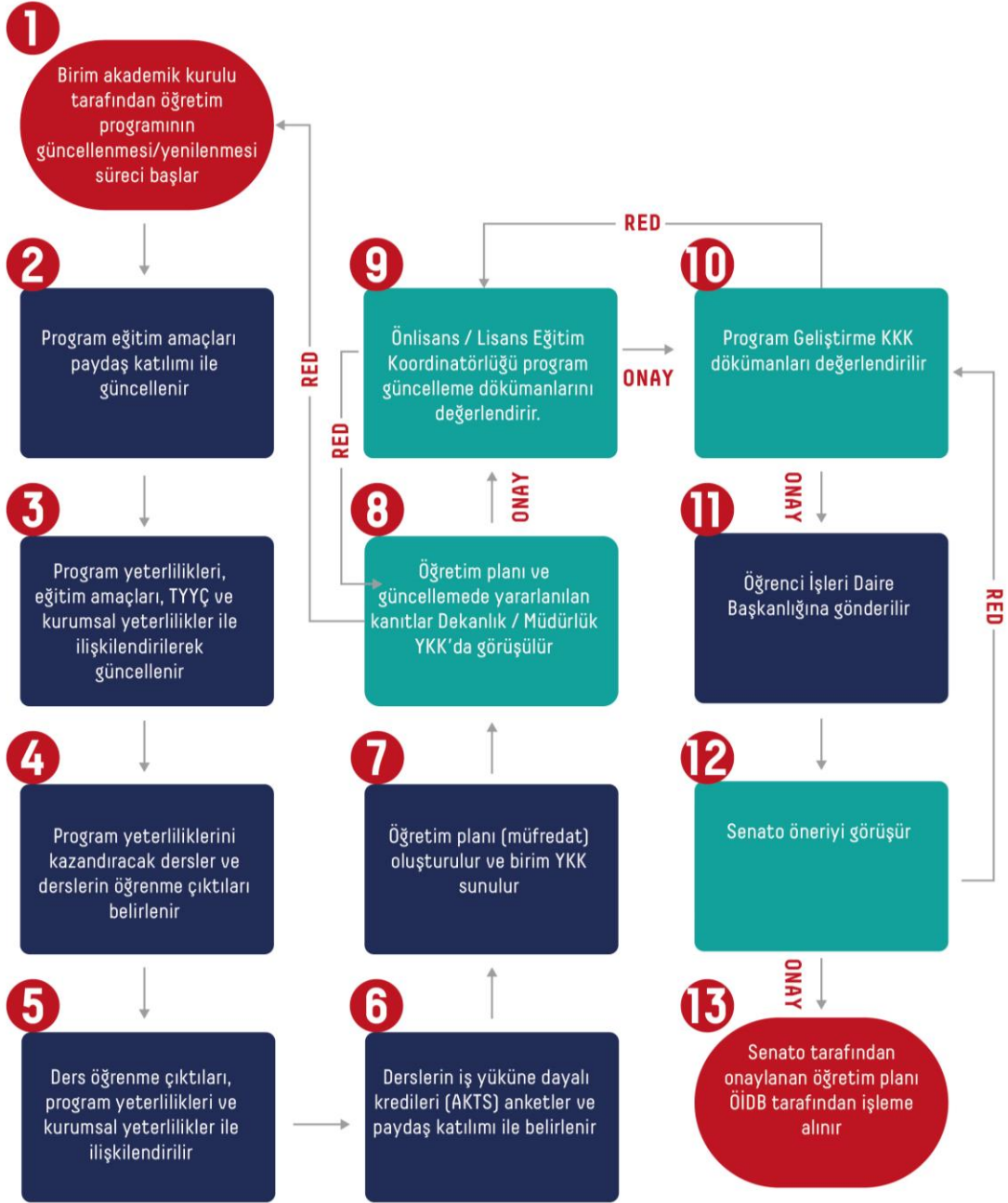
Tablo 2. Öğretim Planı Biçimsel Değerlendirme Kontrol Listesi

	Evet	Hayır
Öğretim programına ait öğretim planı yüklenirken Program Geliştirme Karar ve Koordinasyon Kurulunun geliştirdiği Karteks Örneği kullanılmıştır.	☐	☐
Karteks Örneği şablonunda hesaplama hücrelerinin ve kurallarının korunması için formül içeren hücrelere elle veri girişi yapılmamıştır.	☐	☐
Üniversite Seçmeli Dersler, Önlisans (en az 6-en fazla 12 AKTS), 4 yıllık Lisans (en az 12-en fazla 24 AKTS), 5-6 yıllık Lisans (en az 15-en fazla 30 AKTS) programlarında yer almıştır.	☐	☐
Üniversite seçmeli dersleri 2 ulusal Kredi ve 3 AKTS olacak şekilde planlanmıştır.	☐	☐
Program seçmeli dersleri 2 ulusal Kredi ve 3 AKTS olacak şekilde planlanmıştır.	☐	☐

Karteksin başındaki Antet Yazısında Programın Adı, Enstitü / Fakülte / Konservatuvar / Yüksekokul / MYO yer almıştır.	☐	☐
Programın Seçmeli Derslerinin isimleri Seçmeli Ders 1, Seçmeli Ders 2, ... şeklinde yazılmıştır.	☐	☐
Seçmeli derslerin adları kartekstin altında ayrıca yer almamıştır.	☐	☐
Üniversite Seçmeli Derslerinin isimleri Üniversite Seçmeli Ders 1, Üniversite Seçmeli Ders 2, ... şeklinde yazılmıştır.	☐	☐
Karteksteki Ders adlarının aralarında - , * veya / kullanılmamıştır.	☐	☐
Staj dersi tek dönem ise Uygulama 2, kredi 1, AKTS 5-10 arasında, Staj dersi iki dönem ise Uygulama 2, kredi 1, AKTS 5 değerindedir.	☐	☐
Derslerin AKTS değerleri ulusal krediden düşük değildir (Ortak zorunlu dersler hariç).	☐	☐
AKTS her dönemde 30 kredi olup, Önlisans programlarında AKTS 120, Lisans programlarında 240, 5 yıllık programlarda 300 kredidir.	☐	☐
Derslerin kök kodları öğretim planında yer almamıştır.	☐	☐
Ortak Zorunlu Derslerin adları, kodları örnek kartekste verildiği yazılmıştır. (Türk Dili I, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II, Yabancı Dil I).	☐	☐
Lisans düzeyindeki programlarda ortak zorunlu dersler (Türk Dili, A.İ.İ.T, İngilizce) ilk 4 dönemdedir.	☐	☐
Derslere ait Teorik (T), Uygulama (U), Laboratuvar (L) saatleri girilerek ulusal kredi doğru hesaplanmıştır.	☐	☐
Ders kodları verilirken programı tanımlayan üç harf büyük olarak yazıldıktan sonra boşluk bırakılmadan yıl ve dönemi tanımlayıcı şekilde ardışık numaralandırma yapılmıştır (Ör. Moleküler Biyoloji ve Genetik programı 1. yarıyıl dersleri için FMB101, FMB 103, FMB 105; 2. Yarıyıl dersleri için FMB102, FMB104, FMB106; 3. Yarıyıl dersleri için FMB 201, FMB203, FMB205, 4. Yarıyıl dersleri için FMB202, FMB204, FMB206 ardışık şekilde kodlanmalıdır.)	☐	☐
Üniversite Seçmeli Derslere (ÜS) kod verilirken ilk üç harften sonra sadece 2 rakam kullanılmıştır (Ör. FMB01, FMB02, FMB03).	☐	☐
Ders planlarını gösteren kartekslerde derslerin Türkçe ve İngilizce adları yazılmıştır.	☐	☐

Şekil 2. Atatürk Üniversitesi Program Güncelleme İş Akış Şeması

Tablo 3. Program Güncelleme Sürecinde Dikkate Alınacak Boyutlar

Ölçüt	Açıklama	Kanıtlar
Program Öğretim Amaçlarını Belirleme ve Güncelleme	Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentilerini tanımlayan genel ifadelerdir.	Programın iç ve dış paydaşlarına dair belgeler
		Program öğretim amaçlarının iç ve dış paydaşların gereksinimleri dikkate alınarak belirlendiğine dair belgeler
		Program öğretim amaçlarının iç ve dış paydaşların gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellendiğine dair belgeler
Program Yeterliliklerini (Çıktılarını) Belirleme	Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir.	Program yeterliliklerinin iç ve dış paydaşların gereksinimleri dikkate alınarak belirlendiğine dair belgeler
		Program yeterliliklerinin iç ve dış paydaşların gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellendiğine dair belgeler
Program Yeterliliklerini Ölçme ve Değerlendirme	Program çıktılarının her biri için ayrı ayrı olmak üzere, sağlanma düzeyini yıllık olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme sürecini ifade eder.	Program çıktılarının her biri için, o çıktıyı sağlama amacıyla programda kullanılan yaklaşım ve uygulamalara dair belgeler
		Her bir program çıktısı için ayrı ayrı olmak üzere, mezuniyet aşamasına gelmiş öğrencilerin o program çıktısına ne düzeyde ulaştıklarına dair belgeler
Programların Tasarımı ve Onayı	Programların amaçları ve öğrenme çıktıları (kazanımları) oluşturulmuş, TYÇ ile uyumu belirtilmiş, kamuoyuna ilan edilmiştir. Program yeterlilikleri belirlenirken kurumun misyon-vizyonu göz önünde bulundurulmuştur. Ders bilgi paketleri varsa ulusal çekirdek programı, varsa ölçütler (örneğin akreditasyon ölçütleri vb.) dikkate alınarak hazırlanmıştır. Kazanımların ifade şekli öngörülen bilişsel, duyuşsal ve devinimsel seviyeyi açıkça belirtmektedir. Program çıktılarının gerçekleştiğinin nasıl izleneceğine dair planlama yapılmıştır, özellikle kurumun ortak çıktılarının irdelenme yöntem ve süreci ayrıntılı belirtilmektedir. Öğrenme çıktılarının ve gerekli öğretim süreçlerinin yapılandırılmasında bölüm bazında ilke ve kurallar bulunmaktadır. Program düzeyinde yeterliliklerin hangi eylemlerle kazandırılabilceği (yeterlilik-ders-öğretim yöntemi matrisleri) belirlenmiştir. Alan farklılıklarına göre yeterliliklerin hangi eğitim türlerinde (örgün, karma, uzaktan) kazandırılabilceği tanımlıdır. Programların tasarımında, fiziksel ve teknolojik olanaklar dikkate alınmaktadır (erişim, sosyal mesafe vb.).	Öğretim programı tasarımı ve onayı için kullanılan tanımlı süreçlerine (Üniversitenin eğitim, araştırma, toplumsal katkı ve kalite politikalarıyla uyumu) dair belgeler
		Program amaç ve çıktılarının TYÇ ile uyumunu gösteren belgeler
Öğretim Planı (Müfredat)	Programı bitirmek veya bir alanda uzmanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan plan, müfredat, ders programını ifade eder.	Öğretim planını (müfredat) gösteren belgeler
Programın Ders Dağılım Dengesi	Programın ders dağılımına ilişkin ilke, kural ve yöntemler tanımlıdır. Öğretim planı (müfredat) yapısı zorunlu-seçmeli ders, alan-alan dışı ders dengesini gözetmekte, kültürel derinlik ve farklı disiplinleri tanıma imkânı vermektedir. Ders sayısı ve haftalık ders saati öğrencinin akademik olmayan etkinliklere de zaman ayırabileceği şekilde düzenlenmiştir. Bu kapsamda geliştirilen ders bilgi paketlerinin amaca uygunluğu ve işlerliği izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler yapılmaktadır.	Zorunlu, seçmeli, teorik, uygulamalı, laboratuvar, alan dışı vb. sınıflamaların analizini gösteren belgeler
Çift Anadal Programı	Çift anadal programının amacı, anadal lisans programlarını üstün başarıyla yürüten öğrencilerin, aynı zamanda ikinci bir dalda lisans diploması almak üzere öğrenim görmelerini sağlamaktır. Üniversitede yürütülen lisans diploma programları arasında ilgili kurulların önerisi üzerine senatonun onayı ile çift anadal programı açılabilir ve bu programlar ilgili bölümlerin iş birliği ile yürütülür. Çift anadal lisans programı, öğrencinin programın sonunda asgari	Program yöneticisi hangi programlardan çift anadal öğrencisi kabul edeceğini, bu öğrencilerin alacağı dersleri belirlemelidir.

	<p>olarak kazanması gereken bilgi, beceri ve yetkinliklere göre tanımlanmış öğrenim kazanımlarına sahip olmasını sağlayacak şekilde düzenlenir. Çift anadal programı uygulayacak ilgili bölümler tarafından, program kapsamında okutulacak olan dersler belirlenir, ilgili kurul kararı ile Senato onayına sunulur. Çift anadal programına başvurusu kabul edilen öğrenciler belirlenen bu dersleri almak ve başarmak zorundadırlar.</p> <p>İlgili bölüm her akademik yılın başında çift anadal programı kontenjanlarını belirleyerek ilgili kurulun onayına sunar. İlgili kurul kararı ile onaylanan kontenjanlar birim internet sayfasında duyurulur. İlgili çift anadal programına kabul edilecek yıllık toplam öğrenci sayısı, ÖSYM tarafından o programa ilgili yılda yerleştirilen öğrenci sayısının %30'unu geçemez.</p> <p>Öğrenci ikinci anadal diploma programına, anadal diploma programının en erken üçüncü yarıyılın başında, en geç ise dört yıllık programlarda beşinci yarıyılın başında, beş yıllık programlarda yedinci yarıyılın başında, altı yıllık programlarda ise dokuzuncu yarıyılın başında başvurabilir.</p> <p>Çift anadal programına başvurular akademik takvimde belirlenen tarihlerde başvuru formu ve not döküm belgesi ile ilgili birime yapılır.</p> <p>Öğrencinin çift anadal programına başvurabilmesi için;</p> <p>a) Çift anadal programına başvurduğu yarıyla kadar anadal diploma programında aldığı tüm dersleri başarıyla tamamlamış olması,</p> <p>b) AGNO'sunun en az 2.80 olması,</p> <p>c) Anadal diploma programının ilgili sınıfında başarı sıralaması itibari ile en üst yüzde yirmisinde bulunması gerekir. Çift anadal kontenjanları aşağıdaki şartlar uyarınca belirlenir:</p> <p>a) Hukuk, tıp ve sağlık programları ile mühendislik programları hariç olmak üzere; çift anadal yapacak öğrencilerin kontenjanı, anadal programındaki AGNO'su 2.80 ve üzerinde olan öğrenci sayısının %20'sinden az olmamak üzere senato tarafından belirlenir.</p> <p>b) Anadal diploma programındaki AGNO'su 2.80 ve üzerinde olan ancak anadal diploma programının ilgili sınıfında başarı sıralaması itibari ile en üst %20'sinde yer almayan öğrencilerden çift anadal yapılacak programın ilgili yıldaki taban puanından az olmamak üzere puana sahip olanlar da çift anadal programına başvurabilirler. Öğrencilerin ikinci anadal diploma programına kabulü, o programın yürütüldüğü ilgili bölümün önerisi üzerine Fakülte Yönetim Kurulunun onayı ile yapılır. Çift anadal ikinci diploma programında öğrenim gören öğrencinin anadal programında almış olduğu ve eşdeğerlikleri kabul edilen dersler, not döküm belgesinde gösterilir. İkinci anadal diploma programındaki öğrenci, anadal diploma programında kurum içi geçiş hükümlerine uygun koşulları sağladığında ikinci anadal diploma programına yatay geçiş yapabilir. Yetenek sınavı ile öğrenci alan çift anadal diploma programına öğrenci kabulünde yetenek sınavında da başarılı olma şartı aranır</p>	
<p>Yandal Programı</p>	<p>Yandal programının amacı, anadal lisans programlarını başarıyla yürüten öğrencilerin ilgi duydukları başka bir dalda bilgilenmelerini sağlamaktır.</p> <p>Üniversitede ilgili yönetim kurullarının teklifi ve senatonun onayı ile yandal programları açılabilir ve bu programlar ilgili bölümlerin iş birliği ile yürütülür. Yandal programında alınacak dersler, ilgili programlarda ortak olarak kabul edilen dersler dışında en az 30 AKTS oluşur.</p> <p>İlgili bölüm, her akademik yılın başında yandal programı kontenjanlarını belirleyerek ilgili kurulun onayına sunar. İlgili kurul kararı ile onaylanan kontenjanlar birim internet sayfasında duyurulur. Öğrenci, yandal programına, anadal lisans programının en erken üçüncü, en geç altıncı yarıyılın başında başvurabilir.</p>	<p>Program yöneticisi hangi programlardan yandal öğrencisi kabul edeceğini, bu öğrencilerin alacağı dersleri belirlemelidir.</p>

	Yandal programına başvurular akademik takvimde belirlenen tarihlerde başvuru formu ve not döküm belgesi ile ilgili birime yapılır. Öğrencinin yandal programına başvurabilmesi için başvurduğu yarıyla kadar aldığı lisans programındaki tüm kredili dersleri başarıyla tamamlaması ve AGNO'sunun en az 2.50 olması gerekir. Başvurular, o programın yürütüldüğü ilgili yönetim kurulları tarafından değerlendirilerek karara bağlanır. Yandal programı uygulayacak ilgili bölümler tarafından, yandal programı kapsamında okutulacak olan yandal ders programları belirlenir ve ilgili Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Yandal programına başvurusu kabul edilen öğrenciler belirlenen bu dersleri almak ve başarmak zorundadırlar. Yandal programına devam edebilmesi için öğrencinin anadal programındaki AGNO'sunun en az 2.40 olması şarttır. Bu şartı sağlayamayan öğrencinin yandal programından kaydı silinir.	
Ders Kazanımlarının Program Çıktılarıyla Uyumu	Derslerin öğrenme kazanımları (karma ve uzaktan eğitim de dahil) tanımlanmış ve program çıktıları ile ders kazanımları eşleştirmesi oluşturulmuştur. Kazanımların ifade şekli öngörülen bilişsel, duyuşsal ve devinimsel seviyeyi açıkça belirtmektedir.	Program çıktıları ile derslerin ilişkilendirildiğine dair belgeler
	Ders öğrenme kazanımlarının gerçekleştiğinin nasıl izleneceğine dair planlama yapılmıştır. Özellikle alana özgü olmayan (genel) kazanımların irdelenme yöntem ve süreci ayrıntılı belirtilmektedir.	Program dışından alınan derslerin (örgün veya uzaktan) program çıktılarıyla uyumunu gösteren belgeler
Öğrenci Geri Bildirimleri	Öğrenci görüşü (ders, dersin öğretim elemanı, diploma programı, hizmet ve genel memnuniyet seviyesi vb.) sistematik olarak ve çeşitli yollarla alınmakta, etkin kullanılmakta ve sonuçları paylaşılmaktadır. Öğrenci şikâyetleri ve/veya önerileri için muhtelif kanallar vardır, öğrencilerce bilinir, bunların adil ve etkin çalıştığı denetlenmektedir.	Öğrencilerin karar alma mekanizmalarına katılımını gösteren belgeler
		Öğrenci geri bildirimleri kapsamında gerçekleştirilen iyileştirmelere ilişkin uygulamaları gösteren belgeler
Öğrenci İş Yüküne Dayalı Ders Tasarımı	Tüm derslerin AKTS değeri web sayfası üzerinden paylaşılmakta, öğrenci iş yükü takibi ile doğrulanmaktadır. Staj ve mesleğe ait uygulamalı öğrenme fırsatları mevcuttur ve yeterince öğrenci iş yükü ve kredi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Gerçekleşen uygulamanın niteliği irdelenmektedir. Öğrenci iş yüküne dayalı tasarımda uzaktan eğitimle ortaya çıkan çeşitlilikler de göz önünde bulundurulmaktadır.	Programlarda öğrenci iş yükünün belirlenmesinde öğrenci katılımının sağlandığına ilişkin belgeler
Kurumsal Yeterlilikler	DİJİTALLEŞME: Alanıyla ilişkili dijital teknolojileri ve ortamları dijital güvenlik ve etik kurallar çerçevesinde kullanma ve geliştirme becerisi kazanır.	Dijitalleşme ile derslerin ilişkilendirildiğine dair belgeler
	DISİPLİNERARASI OLMA: Alanının diğer alanlarla ilişkisini kurar ve disiplinlerarası çalışabilme becerisi kazanır.	Disiplinlerarası olma ile derslerin ilişkilendirildiğine dair belgeler
	TOPLUMA KATKI: Toplumsal sorunlara yönelik çözümler üretir ve paylaşır.	Toplumsal katkı ile derslerin ilişkilendirildiğine dair belgeler
	GİRİŞİMCİLİK: Toplumsal ihtiyaçlara yönelik girişimci fikirler (araştırma, sosyal, üretim vb.) geliştirir ve uygular.	Girişimcilik ile derslerin ilişkilendirildiğine dair belgeler
	ULUSLARARASILAŞMA: Uluslararası ölçekte alanıyla ilişkili çalışmaları takip ederek katkı sağlama ve iş birliği yapma amacıyla bir yabancı dili kullanma yeterliği kazanır.	Uluslararasılaşma ile derslerin ilişkilendirildiğine dair belgeler

Tablo 4. Program Geliştirme, İzleme ve Değerlendirme Sürecinde Dikkate Alınacak YÖKAK KAP'ta Yer Alan Hususlar

Ölçüt	Açıklama	Kanıtlar
Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi	Her program ve ders için (örgün, uzaktan, karma, açıktan) program amaçlarının ve öğrenme çıktılarının izlenmesi planlandığı şekilde gerçekleşmektedir. Bu sürecin işleyişi ve sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilmektedir. Eğitim ve öğretim ile ilgili istatistik göstergeler (her yarıyıl açılan dersler, öğrenci sayıları, başarı durumları, geri besleme sonuçları, ders çeşitliliği, lab uygulama, lisans/lisansüstü dengeleri, ilişki kesme sayıları/nedenleri, vb.) periyodik ve sistematik şekilde izlenmekte, tartışılmakta, değerlendirilmekte, karşılaştırılmakta ve kaliteli eğitim yönündeki gelişim sürdürülmektedir. Program akreditasyonu planlaması, teşviki ve uygulaması vardır; kurumun akreditasyon stratejisi belirtilmiş ve sonuçları tartışılmıştır. Akreditasyonun getirileri, iç kalite güvence sistemine katkısı değerlendirilmektedir.	Programların izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin periyot (yıllık ve program süresinin sonunda) ilke, kural, gösterge, plan ve uygulamalar Kurumun misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda programlarını güncellemek üzere kurduğu mekanizma örnekleri Programların yıllık öz değerlendirme raporları (Program çıktıları açısından değerlendirme) Program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını izleyen sistemler (Bilgi Yönetim Sistemi) Programların yıllık ve program süresi temelli izlemelerden hareketle yapılan iyileştirmeler Yapılan iyileştirmeler ve değişiklikler konusunda paydaşların bilgilendirildiği uygulamalar Programın amaçlarına ulaşip ulaşmadığına ilişkin geri bildirimler Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar Paydaş geri bildirimlerinden hareketle yapılan iyileştirmeler
Eğitim ve Öğretim Süreçlerinin Yönetimi	Program, eğitim ve öğretim süreçlerini bütüncül olarak yönetmek üzere; organizasyonel yapılanma (eğitim ve öğretim komisyonu, öğrenme ve öğretme merkezi, vb.), bilgi yönetim sistemi ve uzman insan kaynağına sahiptir. Eğitim ve öğretim süreçleri üst yönetimin koordinasyonunda yürütülmekte olup; bu süreçlere ilişkin görev ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi faaliyetlerine ilişkin kurum genelinde ilke, esaslar ile takvim belirlidir. Programlarda öğrenme kazanımı, öğretim programı (müfredat), eğitim hizmetinin verilme biçimi (örgün, uzaktan, karma, açıktan), öğretim yöntemi ve ölçme-değerlendirme uyumu ve tüm bu süreçlerin koordinasyonu üst yönetim tarafından takip edilmektedir.	Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma ve iş akışı şemaları Eğitim ve öğretim ile ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yönetimine ilişkin ilke, kurallar ve takvim Bilgi Yönetim Sistemi Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Öğretim yöntemi öğrenciyi aktif hâle getiren ve etkileşimli öğrenme odaklıdır. Tüm eğitim türleri içerisinde (örgün, uzaktan, karma) o eğitim türünün doğasına uygun; öğrenci merkezli, yetkinlik temelli, süreç ve performans odaklı disiplinler arası, bütüncü, vaka/uygulama temelinde öğrenmeyi önceleyen yaklaşımlara yer verilir. Bilgi aktarımından çok derin öğrenmeye, öğrenci ilgi, motivasyon ve bağlılığına odaklanılmıştır. Örgün eğitim süreçleri ön lisans, lisans ve yüksek lisans öğrencilerini kapsayan; teknolojinin sunduğu olanaklar ve ters yüz öğrenme, proje temelli öğrenme gibi yaklaşımlarla zenginleştirilmektedir. Öğrencilerinin araştırma süreçlerine katılımı müfredat, yöntem ve yaklaşımlarla desteklenmektedir. Tüm bu süreçlerin uygulanması, kontrol edilmesi ve gereken önlemlerin alınması sistematik olarak değerlendirilmektedir.	Ders bilgi paketlerinde öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin varlığı Uzaktan eğitime özgü öğretim materyali geliştirme ve öğretim yöntemlerine ilişkin ilkeler, mekanizmalar Aktif ve etkileşimli öğretim yöntemlerine ilişkin tanımlı süreçler ve uygulamalar Eğiticilerin eğitimi program içeriğinde öğrenci merkezli öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin uygulamalar Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme, yetkinlik ve performans temelinde yürütülmekte ve öğrencilerin kendini ifade etme olanakları mümkün olduğunca çeşitlendirilmektedir. Ölçme ve değerlendirmenin sürekliliği çoklu sınav olanakları ve bazıları süreç odaklı (biçimlendirici) ödev, proje, portfolyo gibi yöntemlerle sağlanmaktadır. Ders kazanımlarına ve eğitim türlerine (örgün, uzaktan, karma) uygun sınav yöntemleri planlamakta ve uygulanmaktadır. Sınav uygulama ve güvenliği (örgün/çevrimiçi sınavlar, dezavantajlı gruplara	Programlardaki uygulama örnekleri Örgün/uzaktan/karma derslerde kullanılan sınav örnekleri (programda yer verilen farklı ölçme araçlarına ilişkin) Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının ders kazanımları ve program yeterlilikleriyle ilişkilendirildiğini, öğrenci iş yükünü temel aldığı gösteren ders bilgi paketi örnekleri Dezavantajlı gruplar ve çevrimiçi sınavlar gibi özel ölçme türlerine ilişkin mekanizmalar Sınav güvenliği mekanizmaları

	<p>yönelik sınavlar) mekanizmaları bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının zaman ve kişiler arasında tutarlılığı ve güvenilirliği sağlanmaktadır. Kurum, ölçme-değerlendirme yaklaşım ve olanaklarını öğrenci öğretim elemanı geri bildirimine dayalı biçimde iyileştirmektedir. Bu iyileştirmelerin duyurulması, uygulanması, kontrolü, hedeflerle uyumu ve alınan önlemler irdelenmektedir.</p>	<p>İzleme ve paydaş katılımına dayalı iyileştirme kanıtları Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar</p>
<p>Öğrenme Ortam ve Kaynakları</p>	<p>Sınıf, laboratuvar, kütüphane, stüdyo; ders kitapları, çevrim içi (online) kitaplar/belgeler/videolar vb. kaynaklar uygun nitelik ve niceliktedir, erişilebilirdir ve öğrencilerin bilgisine/kullanımına sunulmuştur. Öğrenme ortamı ve kaynaklarının kullanımı izlenmekte ve iyileştirilmektedir. Kurumda eğitim-öğretim ihtiyaçlarına tümüyle cevap verebilen, kullanıcı dostu, ergonomik, eş zamanlı ve eş zamansız öğrenme, zenginleştirilmiş içerik geliştirme ayrıca ölçme ve değerlendirme ve hizmet içi eğitim olanaklarına sahip bir öğrenme yönetim sistemi bulunmaktadır. Öğrenme ortamı ve kaynakları öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretim elemanı ve öğrenci-materyal etkileşimini geliştirmeye yönelmektedir.</p>	<p>Öğrenme kaynakları ve bu kaynakların yeterlilik durumu, geliştirilmesine ilişkin planlamalar ve uygulamalar Öğrenme kaynaklarına erişilebilirlik kanıtları (Uzaktan eğitim dahil) Öğrenme yönetim sistemi uygulamalarına ilişkin örnekler Öğrencilere sunulan öğrenme kaynakları ile ilgili öğrenci geri bildirim araçları (Anketler vb.) Öğrenme kaynaklarının düzenli iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar</p>
<p>Öğretim Yetkinlikleri ve Gelişimi</p>	<p>Tüm öğretim elemanlarının etkileşimli-aktif ders verme yöntemlerini ve uzaktan eğitim süreçlerini öğrenmeleri ve kullanmaları için sistematik eğitimcilerin eğitim etkinlikleri (kurs, çalıştay, ders, seminer vb.) ve bunu üstlenecek/gerçekleştirecek öğretme-öğrenme merkezi yapılanması vardır. Öğretim elemanlarının pedagojik ve teknolojik yeterlilikleri artırılmaktadır. Kurumun öğretim yetkinliği geliştirme performansı değerlendirilmektedir.</p>	<p>Eğiticilerin eğitimi uygulamalarına (Uzaktan eğitim uygulamaları dahil) ilişkin planlama (kapsamı, veriliş yöntemi, katılım bilgileri vb.) ve uygulamalara ilişkin kanıtlar Öğrenme öğretme merkezi uygulamalarına ilişkin kanıtlar Eğitim kadrosunun eğitim-öğretim performansını izleme süreçlerini gösteren belgeler ve dokümanlar (Atama-yükseltme kriterleri vb.) Öğretim elemanlarının izleme ve iyileştirme süreçlerine katılımını gösteren kanıtlar Öğretim yetkinliği geliştirme süreçlerine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar</p>
<p>Öğrenci İş Yüküne Dayalı Ders İzleme</p>	<p>Tüm derslerin AKTS değeri web sayfası üzerinden paylaşılmakta, öğrenci iş yükü takibi ile doğrulanmaktadır. Staj ve mesleğe ait uygulamalı öğrenme fırsatları mevcuttur ve yeterince öğrenci iş yükü ve kredi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Gerçekleşen uygulamanın niteliği irdelenmektedir. Öğrenci iş yüküne dayalı tasarımda uzaktan eğitimle ortaya çıkan çeşitlilikler de göz önünde bulundurulmaktadır.</p>	<p>Programlarda öğrenci iş yükünün belirlenmesinde öğrenci katılımının sağlandığına ilişkin belgeler İş yükü anketinden hareketle yapılan iyileştirme kanıtları</p>